

- Gearkomste** : 17 december 2014
- Wurklistnûmer** : [H of B]: in te vullen door de griffie
- Ûnderwerp** : Invulling Friese taakstelling windenergie
- Beliedsprogramma** : 9. Ruimte en Wonen
- Registraasjenûmer** :
- Behanneljend
amtner** :
A. Hoks, (058) 292 86 34, Stêd en Plattelân
- Oanlieding** : De provincie heeft met het Rijk afgesproken dat in Fryslân in 2020 530,5 MW aan windenergievermogen is gerealiseerd en dat vóór 2018 de planologische procedures zijn afgerond; deze taakstelling zit in de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014 voor windpark IJsselmeer. U hebt op 18 juni 2014 bij de behandeling van deze Structuurvisie met deze taakstelling ingestemd. Voor het vasteland heeft de provincie steun verleend aan het initiatief van Fryslân Foar de Wyn (FFDW). De minister van EZ heeft de provincie tot 1 januari 2015 de tijd gegeven om op grond van realistische alternatieven de taakstelling van 530,5 MW planologisch in te vullen en vast te stellen. De drijfveer van FFDW was het van onderop ontwikkelen van kansrijke windturbineprojecten op land met draagvlak. De resultaten van dit proces zijn nu bekend. Een onafhankelijke Commissie van Advies (CvA) heeft haar advies over de ingediende projecten uitgebracht. Op basis hiervan heeft de Regiegroep FFDW haar eindrapport aan ons gepresenteerd. Nu is de provincie weer aan zet. Wij leggen u een keuze voor m.b.t. de invulling van de Friese taakstelling van 530,5 MW in 2020 in IJsselmeer en op land.

Europeeske kontekst

: In het IPO-akkoord van begin 2013 hebben de provincies met het Rijk afgesproken dat in 2020 landelijk 6.000 MW aan windvermogen op land is gerealiseerd, waarvan 530,5 MW in Fryslân. Deze taakstelling is gebaseerd op de Europese richtlijn hernieuwbare energie (2009/28/EG) en vastgelegd in het landelijke Energieakkoord voor Duurzame Groei, en past in de provinciale duurzame energiemix uit het provinciale Uitvoeringsprogramma Duurzame Energie 2014-2020.

Koarte gearfetting

Voor de planologische invulling van de Friese taakstelling van 530,5 MW windenergievermogen in 2020 kiezen wij voor windturbines in het windpark IJsselmeer (350 MW) en op de Kop Afsluitdijk (36 MW). De locatie Kop Afsluitdijk gaan we planologisch borgen in de Verordening Romte Fryslân. Als reservelocaties houden we de locaties Windpark Heerenveen IBF (12 MW) en Windpark Heerenveen Omrin- kanaal (12 MW) achter de hand; deze gaan we vooralsnog niet borgen in de Verordening Romte. Voor het IJsselmeer kiezen we voor een clusteropstelling in het zoekgebied van de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014, en niet voor een lijnopstelling langs de Afsluitdijk. Nieuwe solitaire dorpsmolens, incl. opschaling van bestaande, vinden we ongewenst. Verder formuleren we een pakket van eisen m.b.t. overleg, compensatie, participatie, tijdelijkheid en sanering, waaraan een windturbineproject op land moet voldoen; ook deze eisen gaan we regelen in de Verordening Romte Fryslân. De 'Friese spelregels voor de realisatie van windprojecten', die FFDW ontwikkelt, geven invulling aan deze eisen.

Beslútpunten

1. Veel waardering uit te spreken voor het gevolgde proces en de verrichte inspanningen door de partijen van FFDW;
2. Kennis te nemen van de ambtelijke 'Adviesnotitie Wind naar ruimte' incl. de analyse daarin;
3. Voor de invulling van de 530,5 MW te kiezen voor het windpark IJsselmeer (350 MW) en het Windpark Kop Afsluitdijk (36 MW) en deze planologisch te reserveren;
4. De locaties Windpark Heerenveen IBF (12 MW) en Windpark Heerenveen Omrin-Kanaal (12 MW) aan te wijzen als reserve-locaties voor het geval de taakstelling van 530,5 MW niet tijdig gehaald kan worden;
5. Voor de plaatsing van windturbines in het IJsselmeer te kiezen voor een clusteropstelling in het zoekgebied zoals opgenomen in de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014;
6. De aanwijzingen en aandachtspunten te onderschrijven die de CvA voor het project Kop Afsluitdijk en waar nodig de twee reserve-locaties bij Heerenveen heeft meegegeven;
7. De eisen te hanteren voor ontwikkeling en uitvoering van een windturbineproject op land m.b.t. overleg, draagvlak, compensatie, participatie, tijdelijkheid en sanering, zoals deze staan in hoofdstuk 9 van de Adviesnotitie;
8. De gewenste sanering van 24,5 MW te onderschrijven in relatie tot het windpark IJsselmeer, waarvoor Gedeputeerde Staten zich zullen inspannen;
9. Geen nieuwe dorpsmolens incl. opschaling toe te staan;
10. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven om de Verordening Romte Fryslân te herzien en daarin:
 - a. de locatie voor nieuwe windturbines op de Kop Afsluitdijk en de saneringsverhouding voor een windproject op land te borgen;
 - b. de wijze van overleg met de omgeving, compensatie, participatie en tijdelijkheid bij de ontwikkeling en uitvoering van een nieuwe windproject te regelen,en aan ons in de eerste helft van 2015 ter vaststelling voor te leggen;
11. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven om, zo mogelijk samen met partijen in de mienskip, een passende uitvoeringsorganisatie uit te werken incl. de provinciale rol daarin en de financiering;
12. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014 voor het windpark IJsselmeer aan te passen en af te stemmen op een omvang van 350 MW, en opnieuw aan ons in de eerste helft van 2015 ter vaststelling voor te leggen;
13. Gedeputeerde Staten te mandateren om dit besluit vóór 1 januari 2015 per brief aan de minister van EZ kenbaar te maken.

Taheakke

- : • Ambtelijke Adviesnotitie Wind naar ruimte;
- Aanbevelingen Commissie van Advies FFDW;
- Windenergie in Fryslân 2014-2020, Eindrapport Regiegroep FFDW;
- Projectbeoordelingen FFDW;
- Maatlat en effectenmatrix FFDW;
- Draagvlakonderzoek windenergie-initiatieven in Friesland (TNS NIPO).

Taljochting

: Het Rijk stelt een Rijksinpassingsplan incl. plan-MER vast voor windpark IJsselmeer; hierbij wordt uitgegaan van een minimale omvang van 250 MW en een maximale omvang van 400 MW. De Tweede Kamer heeft in de motie De Vries de regering verzocht om het windpark IJsselmeer vooralsnog te beperken tot 250 MW en te beperken tot het gedeelte van het plangebied dat het verst van de kust ligt. Dit om ruimte te geven om op het land het resterende deel van de taakstelling te realiseren op basis van de uitkomsten van het zoekproces van FFDW. De minister van EZ heeft als reactie hierop de provincie tot 1-1-2015 de tijd gegeven om op grond van realistische alternatieven de taakstelling van 530,5 MW planologisch in te vullen en vast te stellen. Tot die tijd zal de minister geen ontwerp-inpassingsplan voor een windpark in het IJsselmeer ter inzage leggen. Bij het opstellen van het ontwerp-inpassingsplan zal de minister rekening houden met de provinciale invulling van haar taakstelling.

In oktober 2013 hebt u het provinciale Uitvoeringsprogramma Duurzame Energie 2014-2020 vastgesteld. Hierin is als doel vastgelegd: 20% energiebesparing, 16% duurzame energieproductie en 4.000 groene banen. De voorziene duurzame energiemix in 2020 bestaat voor ruim 50% uit windenergie, ruim 20% uit zonne-energie en ruim 25% uit warmte-energie (waaronder het REC en biogas).

FFDW heeft uitsluitend gekeken naar de mogelijkheden van wind op land. FFDW komt met een totaalpakket van 7 plannen op de A-lijst en 13 plannen op de B-lijst:

- plannen op de A-lijst kunnen na een positief besluit van de provincie gereed worden gemaakt voor de uitvoeringsfase, hoewel nog veel werk moet worden verzet;
- plannen op de B-lijst zijn op zich kansrijk maar moeten t.a.v. fysieke omgevingskwaliteit en/ of maatschappelijke acceptatie op aspecten nog wel bijgesteld worden voordat ze naar de uitvoeringsfase kunnen.

Bij voldoende politiek draagvlak en een stevige

uitvoeringsorganisatie moet het volgens FFDW mogelijk zijn een aanzienlijk windvermogen op land te realiseren: 227 MW nieuw, 103 MW bestaand (na 57 MW sanering), 20 MW Noordoostpolder; totaal 350 MW. Er wordt dan 57 MW gesaneerd; dat zijn 113 turbines. Het aantal turbines op land neemt af van 322 naar 288. Om de provinciale taakstelling te halen, zo constateert FFDW, zijn er altijd windturbines in het IJsselmeer nodig. Bij een algehele saneringsverhouding van 1:4¹ is in het IJsselmeer dan 250 MW nodig; dit is het minimum dat het Rijk voor het windpark in het IJsselmeer hanteert.

De CvA, onder leiding van oud-minister Winsemius, heeft per plan nog diverse aanwijzingen en aandachtspunten meegegeven voor de verdere uitwerking en realisatie. Deze hebben betrekking op de opstelling, het aantal turbines, compensatie, participatie en communicatie, en nader onderzoek naar weidevogels, andere soorten, Natura 2000, archeologie en naar cumulatie van effecten.

FFDW vindt het verder belangrijk dat aan de uitwerking en realisatie van windprojecten duidelijke spelregels worden opgelegd m.b.t. communicatie, participatie, compensatie en sanering. De partijen van FFDW ontwikkelen hiervoor 'Friese spelregels voor de realisatie van windprojecten'. Die spelregels zouden ook moeten gelden voor het windpark IJsselmeer.

Bij de behandeling van de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014 op 18-6-2014 hebt u een motie aangenomen. De strekking daarvan is dat in de afweging eind 2014 de locatie langs de Afsluitdijk als volwaardige locatie meegenomen moet worden. Dit betekent dat u voor het IJsselmeer nog een afweging moet maken tussen een lijnopstelling langs de Afsluitdijk of een clusteropstelling in het zoekgebied van de ontwerp Structuurvisie Windstreek Fryslân 2014.

Tijdens het zoekproces van FFDW zijn twee initiatieven voor opschaling van dorpsmolens ingediend. Opschaling van solitaire (dorps)molens staat het huidige provinciale beleid niet toe. Dit betekent dat u een standpunt moet innemen over solitaire dorpsmolens.

¹ D.w.z. dat voor elke 4 MW die aan nieuwe windturbines gebouwd wordt, 1 MW aan oude windturbines moet worden afgebroken. In de praktijk betekent dit gemiddeld dat voor elke nieuwe windturbine, één á anderhalf bestaande turbine wordt afgebroken; dit kan echter per project verschillen.

Kontekst

: In de bijgevoegde ambtelijke 'Adviesnotitie Wind naar ruimte', hoofdstuk 3 t/m 7 kunt u alles vinden over aanleiding, voorgeschiedenis, context en beleid, draagvlak, moties en amendementen m.b.t. windenergie.

Probleemstelling

: De minister van EZ heeft Fryslân tot 1 januari 2015 de mogelijkheid gegeven om planologische duidelijkheid te geven over de invulling van 530,5 MW windenergievermogen in 2020; dit standpunt kunt u baseren op de resultaten en adviezen van FFDW, de ambtelijke 'Adviesnotitie Wind naar ruimte' en eerdere beleidsstukken. Met name is van belang welk deel hiervan verantwoord op het vasteland en welk deel in het IJsselmeer kan worden gerealiseerd. Deze keuze op visieniveau vormt de basis voor het vervolgtraject: het uitwerken en inpassen van de locatie(s) voor windturbines in een gemeentelijk bestemmingsplan of een provinciaal inpassingsplan.

Voor het IJsselmeer vragen wij u een keuze te maken tussen een lijnopstelling langs de Afsluitdijk of een clusteropstelling in het zoekgebied van de ontwerp Structuurvisie Windstreek Fryslân 2014.

Verder vragen wij u een standpunt in te nemen over solitaire dorpsmolens, de uitvoeringsorganisatie, randvoorwaarden en spelregels voor de uitvoering, niet-geselecteerde locaties, en wat te doen als te veel plannen afvallen.

Probleemanalyse

: De provincie moet een samenhangende afweging maken tussen land en IJsselmeer. In de ambtelijke 'Adviesnotitie Wind naar ruimte' zijn diverse opties in de verhouding land – IJsselmeer verkend.

Hoe meer MW's op land gerealiseerd worden, hoe kleiner het windpark in het IJsselmeer kan worden. Een cruciale afwegingsvraag in dit verband is in hoeverre de voordelen van een kleiner windpark in het IJsselmeer opwegen tegen effecten van nieuwe windturbines op land. In de Adviesnotitie heeft de ambtelijke dienst dit zo neutraal en objectief mogelijk in beeld gebracht. We realiseren ons echter dat deze afweging geen optelsom is van plussen en minnen, maar alles te maken heeft met de waardering van de verschillende effecten.

Uiteindelijk gaat het dus om een politiek-bestuurlijke afweging waarvoor u nu alle ingrediënten beschikbaar hebt.

Aan de ene kant zijn de verschillen in effecten op natuur, recreatie en landschap tussen een windpark in het IJsselmeer van 250 MW of 400 MW naar verwachting relatief beperkt. Dit heeft ook alles te maken met het uiteindelijke ontwerp van het windpark. Vanuit landschappelijk oogpunt zal een windpark in dit gebied een behoorlijke schaal moeten hebben voor een overtuigend ontwerp.

Wel is windenergie op land aanzienlijk goedkoper dan windenergie op water. FFDW heeft becijferd dat 227 MW op land het Rijk een besparing op subsidiegelden (SDE+) oplevert van ca. € 0,5 miljard. Wellicht bestaat er een mogelijkheid om een deel van eventuele besparingen in Fryslân in te zetten. Daartegenover staat dat nieuwe grote windturbines op het vasteland aanzienlijke effecten hebben op woon- en leefmilieu, landschap, cultuurhistorie en ecologie.

De vraag dient zich aan wat een redelijke verdeling van lasten is. Alles op het IJsselmeer legt veel druk op dit gebied maar ontziet het vasteland en zijn bewoners. Veel spreiding van landlocaties legt aanzienlijke druk op het vasteland en zijn bewoners, maar ontziet het IJsselmeer wat meer.

Een belangrijk uitgangspunt van FFDW is dat er sprake moet zijn van spreiding én van concentratie. Spreiding wil zeggen dat nieuwe windparken worden verspreid over Fryslân; dit past in hun principe van verdelen van lasten. Concentratie houdt in dat nieuwe windturbines in een beperkt aantal clusters worden opgesteld, waardoor grote delen van het Friese landschap worden ontzien.

De vraag dient zich aan of het 'van onderop' ontwikkelen van windplannen zoals FFDW heeft gedaan, niet te veel spreiding oplevert. Er zouden dan windclusters komen in gebieden waar nu niet of nauwelijks windturbines te zien zijn. Deze mate van spreiding levert spanning op met het principe van concentratie waarvoor wij in het Coalitieakkoord en de ontwerp Structuurvisie Windstreek Fryslân 2012 hebben gekozen (namelijk op drie plekken: IJsselmeer, Kop Afsluitdijk en Klaverblad Heerenveen). Ook constateren we dat vooral de locaties op de B-lijst op maatschappelijke weerstand stuiten; een aanpak van onderop is dus geen garantie voor maatschappelijke acceptatie.

FFDW vindt dat er een slagvaardige uitvoeringsorganisatie moet komen om de uitwerking en realisatie van windprojecten en het saneren van oude turbines te begeleiden, en toezicht te houden op naleving van alle randvoorwaarden bij de uitvoe-

ring. De provincie zou mee moeten werken aan het inrichten van zo'n organisatie.

De vraag dient zich aan hoe actief de provincie hierin moet zijn. Wanneer de provincie hoge ambities heeft op het gebied van opschaling, clustering en sanering op land, ligt een stevige regierol voor de hand. Belangrijk in dat geval is dat plannen en processen bijgestuurd kunnen worden om de provinciale doelen te bereiken. De provincie kan dan echter ook op resultaten worden aangesproken. Bovendien zal zo'n uitvoeringsorganisatie inzet van provinciale middelen en menskracht vragen (orde van grootte volgens becijfering FFDW: ca. €1 miljoen voor een periode van vijf jaar, €200.000,- per jaar).

Wanneer de meeste MW's in het IJsselmeer ontwikkeld worden en niet of nauwelijks op land, ligt het minder voor de hand dat de provincie in een uitvoeringsorganisatie gaat investeren. Het initiatief ligt dan primair bij de partijen in het windveld. De kans op sanering is dan ook kleiner omdat de provincie dit niet kan afdwingen; het Rijk is bevoegd gezag voor het windpark in het IJsselmeer.

**Doelstelling / beëig
effekten:**

- Zorgvuldige ruimtelijke inpassing van 530,5 MW windenergievermogen in 2020 met ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke acceptatie; dit moet gebeuren via opschaling, clustering van nieuwe windturbines en sanering van oude windturbines;
- Een passende uitvoeringsorganisatie die de uitwerking en realisatie van windprojecten begeleidt, evenals het saneren van oude turbines;
- Een goed pakket van eisen m.b.t. communicatie, draagvlak, compensatie, participatie, sanering en tijdelijkheid voor de ontwikkeling en uitvoering van een project;
- Duidelijkheid richting het Rijk en direct betrokkenen over de omvang van het windpark in het IJsselmeer.

Risiko's

: Sanering van oude turbines op land kan de provincie bij ontwikkeling van het windpark IJsselmeer niet afdwingen; het Rijk is hiervoor bevoegd gezag. We zullen ons hier wel maximaal voor inspannen. Er is echter een risico dat de beoogde sanering niet of slechts ten dele lukt.

Veel landlocaties stuiten op maatschappelijke weerstand; het bestuurlijk draagvlak bij gemeenten is beperkt. Daartegenover staat dat de gemeente Súdwest-Fryslân kritisch is over het windpark IJsselmeer. Zie hiervoor hoofdstuk 7 van de Adviesnotitie. Dit geeft een reëel risico op maatschappelijke en gemeentelijke weerstand bij verdere ontwikkeling van de plannen.

FFDW beschouwt de A- en B-lijst die zij adviseren als een totaalpakket. Wanneer de provincie hieruit een selectie maakt, is er een aanzienlijk risico dat de partijen van FFDW niet achter de provinciale keuze staan. Dit kan betekenen dat hun commitment bij de uitvoering wegvalt of afneemt.

Wanneer u vóór 1 januari 2015 geen planologische duidelijkheid geeft over invulling van de taakstelling, is de kans groot dat de minister van EZ de Friese taakstelling gaat invullen door een ontwerp rijksinpassingsplan voor een maximaal windpark IJsselmeer ter visie te leggen. Dit geldt ook indien de minister van mening is dat de provinciale invulling op land onvoldoende realistisch is om vóór 1 januari 2018 in uitvoering te kunnen komen.

Probleemoplossing

: In de bijgevoegde ambtelijke 'Adviesnotitie Wind naar ruimte' heeft de ambtelijke dienst drie hoofdvarianten onderscheiden die de bandbreedte van uw keuzemogelijkheden voor invulling van 530,5 MW dekken:

1. de Spreadingsvariant (A- en B-lijst volgens voorstel FFDW), met 227 nieuwe MW op land en 250 nieuwe MW in het IJsselmeer;
2. de variant Accent water/ land, met 102 nieuwe MW op land en 315 nieuwe MW in het IJsselmeer;
3. de variant Concentratie IJsselmeer, met 400 nieuwe MW in het IJsselmeer en 0 nieuwe MW op land.

Alle plussen en minnen van deze varianten zijn weergegeven en onderbouwd in bijlage 1, onderdeel c van de Adviesnotitie. Deze zijn in hoofdstuk 8 van de Adviesnotitie kernachtig weergegeven in voor- en nadelen per variant.

Voor het IJsselmeer bestaan twee mogelijkheden: een lijnopstelling langs de Afsluitdijk, en een clusteropstelling in het zoekgebied van de ontwerp Structuurvisie Windstreek Fryslân 2014. Een lijnopstelling volgt de lineaire structuur van de Afsluitdijk en ontziet het open water van het IJsselmeer. Een lijnopstelling heeft minder vermogen dan een clusteropstelling; er moet nog een opstelling bij om de taakstelling te halen. Een clusteropstelling ontziet de Afsluitdijk en de oeverzone daarlangs, maar staat meer in het open water van het IJsselmeer. Een clusteropstelling kan zelfstandig voldoende vermogen bieden om de taakstelling te halen.

Voor nieuwe solitaire dorpsmolens (incl. opschaling van bestaande dorpsmolens) bestaan twee alternatieven: toestaan, of niet toestaan. Toestaan biedt dorpen de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk met een eigen molen duurzaam in hun energiebehoefte te voorzien; ook kunnen dorpen van de baten profiteren. De keerzijde daarvan is het risico op verrommeling van het landschap. Niet toestaan voorkomt dat her en der in het landschap weer nieuwe of hogere solitaire turbines worden neergezet.

De Friese spelregels die FFDW ontwikkelt voor communicatie, participatie, en compensatie kan de provincie al dan niet bindend verklaren voor alle windturbineprojecten. Bindend verklaren heeft als voordeel dat er uniforme eisen gelden; dit biedt duidelijkheid vooraf. Nadeel is starheid: een initiatiefnemer heeft weinig speelruimte om op eigen, creatieve wijze met bijv. omwonenden tot compensatieafspraken te komen.

Bij niet bindend verklaren moet de provincie zelf gedetailleerde spelregels opstellen.

Een tussenvorm is het formuleren van eisen/ doelen m.b.t. communicatie, participatie, en compensatie, waarbij de spelregels een middel vormen om daaraan invulling te geven, maar een andere wijze van invulling kan ook.

M.b.t. de uitvoeringsorganisatie kan de provincie wel of geen actieve rol innemen. Een actieve rol betekent inzet van provinciale middelen en menskracht (orde van grootte volgens berekening FFDW: ca. €1 miljoen voor een periode van vijf jaar, dus ca. €200.000,- per jaar). Het betekent ook invloed op vervolgprocessen, uitwerking van projecten en op de mate van sanering. Geen actieve rol bespaart provinciale middelen en menskracht. Maar het betekent ook dat de provincie als speler aan de zijlijn staat en dat het initiatief bij de partijen in het

windveld ligt; dit terwijl 530,5 MW wind volgens het provinciale Uitvoeringsplan Duurzame Energie ruim de helft van de doelstelling van 16% duurzame energie in 2020 levert.

**Foarkaroplossing/
Yntegrale ôfwaging**

: Wij constateren dat, ondanks de grote inspanningen van FFDW, veel windturbineprojecten op land op maatschappelijke weerstand stuiten. Het oorspronkelijke uitgangspunt om kansrijke projecten op land met maatschappelijk draagvlak te ontwikkelen, is naar onze mening slechts ten dele gelukt. Op basis van de verkregen inzichten en alles overwegende kiezen wij er daarom voor om vast te houden aan de lijn uit het Coalitieakkoord 2011-2015. Het Coalitieakkoord gaat uit van drie zoekgebieden: IJsselmeer, Kop Afsluitdijk en Heerenveen/IBF. We hebben gekeken welke initiatieven van FFDW passen binnen de zoekgebieden. Op basis hiervan kiezen wij voor de volgende invulling van de provinciale taakstelling:

Windpark IJsselmeer	350 MW
Windproject Kop Afsluitdijk	36 MW
Windpark Noordoost Polder	18 MW
Bestaand op land	160 MW
Saneren tgv land 1:4	-9 MW
Saneren tgv IJsselmeer	-24,5 MW
Totaal	530,5 MW

Concentratie van windturbines in het windpark IJsselmeer en op de Kop Afsluitdijk past goed in ons oorspronkelijke principe van concentratie van windturbines op een beperkt aantal locaties. Hierbij hebben we in aanmerking genomen dat de verschillen in effecten tussen een groot of een wat kleiner windpark in het IJsselmeer relatief beperkt zijn. Als reservelocaties houden we de locaties Windpark Heerenveen IBF (12 MW) en Windpark Heerenveen Omrin- kanaal (12 MW) achter de hand. Deze zetten we in wanneer de taakstelling van 530,5 MW niet op tijd haalbaar blijkt te zijn.

Op basis van de ambtelijke 'Adviesnotitie 'Wind naar ruimte' concluderen wij dat de windlocatie Kop Afsluitdijk en de twee reservelocaties bij Heerenveen ruimtelijk goed inpasbaar zijn.

Voor het IJsselmeer blijven we vasthouden aan een clusteropstelling in het zoekgebied van de ontwerp Structuurvisie Windstreek Fryslân 2014. Een lijnopstelling

langs de Afsluitdijk heeft volgens ons meer negatieve consequenties dan een windturbineopstelling in het zoekgebied, en levert te weinig vermogen. Deze mogelijkheid zou daarnaast tot procedurele en bestuurlijke complicaties leiden en daarmee tot vertraging. In biilage 1, onderdeel d van de bijgevoegde Adviesnotitie is dit nader onderbouwd.

Met onze keuze vallen de overige locaties op de A-, B- en C-lijst van FFDW t/m eind 2020 af als mogelijke locaties voor ontwikkeling van windenergie.

Nieuwe solitaire dorpsmolens (incl. opschaling) staan we niet toe om te voorkomen dat het landschap verrommelt, ook gelet op de beperkte bijdrage aan de Friese taakstelling. Dorpen die willen participeren in een windproject kunnen beter deelnemen in een windpark.

De aanbevelingen van FFDW over communicatie, participatie, en compensatie zijn te vertalen in een aantal eisen m.b.t. overleg met omgeving, compensatie, participatie, sanering en tijdelijkheid, waaraan de initiatiefnemer bij de ontwikkeling en uitvoering van een windturbineproject moet voldoen. Deze eisen staan in hoofdstuk 9 van de Adviesnotitie², en gaan we borgen in de Verordening Romte Fryslân. Sanering kan via een afspraak tussen initiatiefnemer en turbine-eigenaar, of door storting van een normbedrag in een saneringsfonds. Voor compensatie is een collectieve regeling mogelijk in de vorm van een gebiedsfonds.

FFDW ontwikkelt op dit moment 'Friese spelregels voor de realisatie van windprojecten'. Wanneer een initiatiefnemer deze spelregels volgt, wordt aan de betreffende eisen voldaan. Een initiatiefnemer kan echter ook een andere methode volgen zolang aan onze doelen (eisen) wordt voldaan.

Deze eisen kunnen we niet afdwingen voor het windpark IJsselmeer. Wel zijn we hierover in onderhandeling met het Rijk om hetzelfde resultaat te bereiken. We zullen ons inspannen om sanering te bewerkstelligen m.b.v. beschikbare en haalbare mogelijkheden. Ook de initiatiefnemer betrekken we hierbij.

Onze inzet voor een uitvoeringsorganisatie zullen we afstemmen op de ontwikkeling en uitvoering van de beoogde projecten. We zullen dit nog nader bekijken en dan een besluit nemen over een passende uitvoeringsorganisatie en de

² Zij het dat we voor het windpark IJsselmeer uitgaan van 24,5 MW sanering hetgeen een sanerings-verhouding van ca. 1:14 oplevert.

provinciale rol daarin incl. financiën.

- Útfiering** : We zullen een besluit nemen over de uitvoeringsorganisatie en de provinciale rol daarin incl. financiën. In dat kader zullen we ook ingaan op de mogelijkheden van het instellen van een gebiedsfonds en van een saneringsfonds.
- Monitoaring/evaluaasje** : Monitoring van het aantal MW's kan via de jaarlijkse monitor van het Uitvoeringsprogramma Duurzame Energie.
- Stjoering** : Als blijkt dat de taakstelling niet tijdig gehaald wordt, zullen we zo nodig met aanvullende voorstellen komen.
- Ferfolchproseduere** : De keuzes gaan we borgen in de Verordening Romte Fryslân. Daarin zullen we de locatie Kop Afsluitdijk voor nieuwe windturbines aangeven; de twee reservelocaties bij Heerenveen maken we vooralsong niet mogelijk in de Verordening Romte Fryslân. Buiten de locatie Kop Afsluitdijk zijn nieuwe windturbines niet toegestaan (uitgezonderd windpark IJsselmeer, waarvoor het Rijk een Rijksinpassingsplan vaststelt). Wij bereiden de herziening van de verordening voor en voeren de herzieningsprocedure uit. U stelt vervolgens in de eerste helft van 2015 de herziening van de Verordening Romte Fryslân vast. Dit is een juridisch begaanbare weg, ook gelet op het proces van trechtering in relatie tot alle reeds opgestelde documenten, gevolgde procedures en afwegingen.
- Wanneer de locatie Kop Afsluitdijk is aangewezen, kan het plan voor ruimtelijke inpassing opgesteld en vastgesteld worden. Dit kan een gemeentelijk bestemmingsplan of een provinciaal inpassingsplan zijn. Hierover zullen we in overleg treden met de gemeente. Op deze manier kunnen vóór 2018 de planologische procedures zijn afgerond zodat vóór 1 januari

2018 met de bouw van turbines kan worden begonnen, zoals we dat met het Rijk hebben afgesproken.

Verder zullen we de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014 voor het windpark IJsselmeer op basis van uw keuzes op onderdelen aanpassen, zodat u deze in de eerste helft van 2015 kunt vaststellen. Het Rijk heeft duidelijkheid over de omvang van windpark IJsselmeer en kan het ontwerp-inpassingsplan hiervoor ondertussen in procedure brengen.

Oare punten : Nvt

Ljouwert,
Deputearre Steaten fan Fryslân,

J.A. Jorritsma , foarsitter

A.J. van den Berg , sekretaris

UTSTEL

Underwerp : Fryslân Foar de Wyn (FFDW)

Provinsjale Steaten fan Fryslân

Nei it lêzen fan it útstel fan Deputearre Steaten fan Fryslân fan 28 oktober 2014, nr. , oangeande Fryslân Foar de Wyn (FFDW).

Mei it each op een verantwoorde invulling van de Friese taakstelling om in 2020 530,5 MW aan windenergievermogen gerealiseerd te hebben.

Oerwagende dat :

- We als provincie met het Rijk een taakstelling hebben afgesproken om in 2020 530,5 MW aan windenergievermogen in Fryslân gerealiseerd te hebben;
- Het Rijk een Structuurvisie Windenergie op Land heeft vastgesteld waarin voor Fryslân een windpark van 250 tot 400 MW in het IJsselmeer is opgenomen;
- De Tweede Kamer een motie heeft aangenomen om het windpark in het IJsselmeer vooralsnog te beperken tot 250 MW onder voorwaarde dat Fryslân op basis van de uitkomsten van FFDW met een alternatieve invulling op land komt;
- Dat de minister van EZ op grond hiervan de provincie tot 1 januari 2015 de tijd heeft gegeven om op grond van realistische alternatieven de taakstelling van 530,5 MW planologisch in te vullen en vast te stellen;
- Er een samenhang bestaat tussen het windenergievermogen dat op land wordt gerealiseerd en dat in het IJsselmeer wordt gerealiseerd;
- Voor het vasteland Fryslân Foar de Wyn (FFDW) een intensief zoekproces heeft gevolgd en als sluitstuk daarvan aan ons heeft geadviseerd om locaties van de plannen op de A- en de B-lijst te selecteren als gebieden waar een nieuw windproject mag worden ontwikkeld;
- FFDW daarnaast aan de provincie enkele aanbevelingen heeft gedaan over de uitvoeringsorganisatie, compensatie, participatie, sane-

ring, en spelregels voor de realisatie van windprojecten;

- We veel waardering hebben voor het gevolgde proces en de verrichte inspanningen door de partijen van FFDW;
- We op basis van alle informatie incl. de milieu-informatie nu een samenhangende keuze kunnen maken over de invulling van de 530,5 MW op land en in het IJsselmeer.

Beslute

- :
1. Veel waardering uit te spreken voor het gevolgde proces en de verrichte inspanningen door de partijen van FFDW;
 2. Kennis te nemen van de ambtelijke 'Adviesnotitie Wind naar ruimte' incl. de analyse daarin;
 3. Voor de invulling van de 530,5 MW te kiezen voor het windpark IJsselmeer (350 MW) en het Windpark Kop Afsluitdijk (36 MW) en deze planologisch te reserveren;
 4. De locaties Windpark Heerenveen IBF (12 MW) en Windpark Heerenveen Omrin-Kanaal (12 MW) aan te wijzen als reservelocaties voor het geval de taakstelling van 530,5 MW niet tijdig gehaald kan worden;
 5. Voor de plaatsing van windturbines in het IJsselmeer te kiezen voor een clusteropstelling in het zoekgebied zoals opgenomen in de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014;
 6. De aanwijzingen en aandachtspunten te onderschrijven die de CvA voor het project Kop Afsluitdijk en waar nodig de twee reservelocaties bij Heerenveen heeft meegegeven;
 7. De eisen te hanteren voor ontwikkeling en uitvoering van een windturbineproject op land m.b.t. overleg, draagvlak, compensatie, participatie, tijdelijkheid en sanering, zoals deze staan in hoofdstuk 9 van de Adviesnotitie;
 8. De gewenste sanering van 24,5 MW te onderschrijven in relatie tot het windpark IJsselmeer, waarvoor Gedeputeerde Staten zich zullen inspannen;
 9. Geen nieuwe dorpsmolens incl. opscha-

ling toe te staan;

10. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven om de Verordening Romte Fryslân te herzien en daarin:
 - a. de locatie voor nieuwe windturbines op de Kop Afsluitdijk en de saneringsverhouding voor een windproject op land te borgen;
 - b. de wijze van overleg met de omgeving, compensatie, participatie en tijdelijkheid bij de ontwikkeling en uitvoering van een nieuwe windproject te regelen,en aan ons in de eerste helft van 2015 ter vaststelling voor te leggen;
11. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven om, zo mogelijk samen met partijen in de mienskip, een passende uitvoeringsorganisatie uit te werken incl. de provinciale rol daarin en de financiering;
12. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven de ontwerp Structuurvisie Fryslân Windstreek 2014 voor het windpark IJsselmeer aan te passen en af te stemmen op een omvang van 350 MW, en opnieuw aan ons in de eerste helft van 2015 ter vaststelling voor te leggen;
13. Gedeputeerde Staten te mandateren om dit besluit vóór 1 januari 2015 per brief aan de minister van EZ kenbaar te maken.

Sa fêststeld troch Provinsjale Steaten fan Fryslân yn harren iepenbiere gearkomste fan,

, foarsitter

, griffier

